

POMNIK HISTORII

Nazwa:

Wyspa – Ostrów Lednicki

Lokalizacja:

- jezioro Lednica, obszar Lednickiego Parku Krajobrazowego
wieś Lednogóra, gmina Łubowo, powiat gnieźnieński, woj. wielkopolskie
- współrzędne geograficzne: N 52°31' E 17°24'

Podstawa prawna włączenia na listę pomników historii:

Zarządzenie Prezydenta RP z 8 września 1994 roku (Monitor Polski 1994, nr 50, poz. 421)
(w załączniku do zarządzenia – mapa z granicami pomnika historii)

Ostrów Lednicki – relikw najstarszej chrześcijańskiej architektury Polan

Tekst na podstawie dokumentacji NID opracowała Anna Kucińska-Isaac

Ostrów Lednicki, widok ruin przedromańskiej kaplicy baptysterium z brązowym krzyżem ufundowanym z okazji 1000-lecia śmierci Mieszka I, wzorowanym na krzyżach znalezionych na wyspie

Wartość obiektu:

Wyspa Ostrów Lednicki położona na wczesnośredniowiecznym trakcie prowadzącym z Poznania do Gniezna to niezwykle ważny ośrodek osadniczy z okresu początków państwa polskiego. Najprawdopodobniej tu właśnie Mieszko I i jego drużyna przyjęli w 966 roku chrzest, co potwierdzają odsłonięte przez archeologów baseny chrzcielne. Relikty kaplicy wzniesionej w latach 60. X wieku – unikatowy przykład na północ od Alp przedromańskiej architektury o funkcji baptysterium – są częścią książęcego palatium, w którym przypuszczalnie przyszedł na świat Bolesław Chrobry, a w roku 1000 gościł cesarz Otton III pielgrzymujący do grobu św. Wojciecha. W skład pierwotnego zespołu zabudowań w obrębie wałów obronnych wchodził także kościół grodowy, który od czasu odkrycia w nim dwóch kamiennych grobowców należących zapewne do synów Bolesława Chrobrego uznawany jest za jedną z pierwszych nekropolii książęcych na ziemiach polskich.

Pozostałością po wczesnopiastowskim grodzie są ponadto liczne pozyskane w trakcie badań archeologicznych obiekty, w tym między innymi cenne przedmioty liturgiczne oraz zdobne elementy uzbrojenia świadczące o zamożności lednickich wojów. Najazd wojsk czeskich księcia Brzetysława w 1038 roku był momentem końca świetności grodu – pomimo odbudowy nie odzyskał już dawnej rangi głównego ośrodka władzy.

Historia i opis – *czytaj opracowanie Ostrowa Lednickiego jako rezerwatu archeologicznego*

Wpis do rejestru zabytków:

1. *Ruiny palatium i kaplicy*, decyzja z dnia 12 marca 1930 r., **nr rejestru 2404/A**
2. *Wyspa „Ostrów Lednicki”*, decyzja z dnia 26 marca 1957 r., **nr rejestru 73/78/57**
3. *Obszar krajobrazu kulturowego – otoczenie wyspy Ostrów Lednicki*, decyzja z dnia 10 listopada 2006 r., **nr rejestru 18/Wlkp/C**